МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО ШОХТЕМУР
(РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
СЛОВАЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
(СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА)
ЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДНИЧИХ НАУК (ЧЕХІЯ)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)
ДЕРЖАВНИЙ ДЕНДРОЛОГІЧНИЙ ПАРК «ОЛЕКСАНДРІЯ» НАНУ

МАТЕРІАЛИ
міжнародної науково-практичної конференції

«ПРІОРИТЕТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ АГРАРНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ: ВІД ВИТОКІВ ДО СЬОГОДЕННЯ» ДО 395-річчя ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ТА 178-ї РІЧНИЦІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРЕНАХ БІЛОЦЕРКІВЩИНИ

24 вересня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 378.4-048.35БНАУ(091)

Редакційна колегія:

Олена Шуст, д-р екон. наук, професор, ректор університету, **голова оргкомітету.**
Ольга Варченко, д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, **заступник голови оргкомітету**.
Тетяна Димань, д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.
Володимир Недашківський, перший проректор БНАУ, проректор з організаційної роботи, д- р с.-г. наук, професор.
Анатолій Карпенко, проректор з навчально-виробничої діяльності та комплексного розвитку БНАУ, канд. екон. наук.
Тетяна Мазур, директор ІПНКСВМ, канд. вет. наук.
Юрій Лупенко, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», д-р екон. наук, професор, академік НААНУ.
Ізабелла Ліпінська, PhD, prof. of the UPP Познанського університету наук про життя, Польща.
Кріштіан Ковач, Doctor, Дебреценський університет.
Інгріда Крауютієне, Doctor of Engineering, Каунаський університет прикладних наук, Литва.
Леся Карпук, декан агробіотехнологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.
Сергій Мерзлов, декан біолого-технологічного факультету, д-р с.-г. наук, професор БНАУ.
Тарас Царенко, декан факультету ветеринарної медицини, канд. вет. наук, доцент БНАУ.
Олександр Мельниченко, декан екологічного факультету, д-р с-г. наук, професор БНАУ.
Ігор Паска, декан економічного факультету, д-р екон. наук, професор БНАУ.
Інна Ковальчук, декан соціально-гуманітарного факультету, канд. юрид. наук, доцент БНАУ.
Людмила Мельник, зав. кафедри філософських та політичних наук БНАУ, канд. політ. наук, доцент.
Олександр Ярмола, канд. філос. наук.
Олена Мостипан, начальник редакційно-видавничого відділу БНАУ, д-р філософії з агрономії, доцент, відповідальний секретар.
Ярослав Буртовий, помічник ректора БНАУ.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** начальник редакційно-видавничого відділу.

«Пріоритети модернізації аграрної освіти у сучасних умовах: від витоків до сьогодення»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24 вересня 2025 року. – Біла Церква: БНАУ. – 270 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: http://science.btsau.edu.ua/

БНАУ©2025

Завдяки інтернаціоналізації університет отримує доступ до міжнародних ресурсів, інноваційних методик і наукових розробок. Це сприяє інтеграції університету у міжнародні освітні та наукові мережі, підвищує рівень кваліфікації викладачів, розширює можливості для наукових досліджень та академічних обмінів. Завдяки участі в консорціумах університет позиціонує себе як активний партнер європейських освітніх та наукових інституцій. Інтернаціоналізація відкриває студентам та молодим фахівцям доступ до сучасних знань, цифрових технологій та інноваційних методів навчання. Молодь отримує можливість брати участь у міжнародних освітніх і дослідницьких програмах, стажуваннях, навчатися роботі з наукомісткими технологіями та здобувати досвід у багатокультурному середовищі. Це підвищує рівень їхньої конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринку праці.

Участь університетів у міжнародних проєктах відповідає викликам глобалізації, цифровізації та кліматичних змін. Вона дозволяє формувати нове покоління фахівців, здатних працювати у сфері сталого розвитку та інновацій, а також сприяє інтеграції України у європейський освітній простір. Інтернаціоналізація стає ключовим чинником підвищення якості освіти та розвитку наукового потенціалу країни.

БНАУ виступає прикладом успішної реалізації політики інтернаціоналізації вищої освіти. Як активний учасник міжнародних консорціумів, університет розвиває нові освітні програми, інтегрує цифрові та інноваційні рішення у навчальний процес, забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів для сучасних ринків праці. Це дозволяє йому стати важливим центром регіонального та міжнародного розвитку, сприяючи модернізації освітньої системи України загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Міністерство освіта та науки України. Київ, 2020. 71 с. url: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf
2. Inamdar, N. Transcending Boundaries in Higher Education: Are We Really Ready?. In Bhat, H.V., & Inamdar, N. (Ed.), Internationalization of Higher Education: The Dynamics of Educational Ecology (pp. 9-32). Manipal: Manipal Universal Press, 2019.
3. Khorsandi Taskoh, Ali. "Internationalization in Canadian Higher Education Institutions: Ontario". Compare: Higher Education for the Future. 7 (2), 2020: 97–117.

УДК 378:005.963(477)

КАРПУК Л.М., д-р с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
lesya_karpuk@ukr.net

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ У БІЛОЦЕРКІВСЬКОМУ НАУ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ АКАДЕМІЧНИХ ЛІДЕРІВ

Висвітлено перспективи впровадження у Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання за програмою підготовки академічних менеджерів, спрямованої на формування нової культури академічного лідерства. Проаналізовано ключові напрями трансформації: стратегічне управління, взаємодія з бізнесом, розвиток науки й інновацій, управління персоналом та фінансова стійкість університету.

Ключові слова: академічне лідерство, стратегічний розвиток університету, управління персоналом, інновації та комерціалізація, партнерство з бізнесом, фінансова стійкість.

KARPUK L., doctor of agricultural sciences
Bila Tserkva national agrarian university

PERSPECTIVES FOR IMPLEMENTING THE LEARNING OUTCOMES OF THE ACADEMIC LEADERSHIP TRAINING PROGRAM AT BILA TSERKVA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY

The perspectives of implementing the results of the Academic Managers Professional Development Program at Bila Tserkva National Agrarian University, aimed at fostering a new culture of academic leadership highlights. Key

areas of transformation are analyzed, including strategic management, cooperation with business, development of science and innovation, human resource management, and financial sustainability of the university.
Keywords: academic leadership, strategic university development, human resource management, innovation and commercialization, business partnership, financial sustainability.

Трансформація системи вищої освіти в Україні зумовлює потребу у новій генерації управлінців – академічних лідерах, здатних мислити стратегічно, діяти інноваційно та взаємодіяти зі стейкхолдерами на національному й міжнародному рівнях. Важливим інструментом у цьому напрямі стала Програма професійного розвитку академічних менеджерів (МОН України, Британська Рада, Світовий банк), що складається з чотирьох модулів: роль університету у суспільних трансформаціях, стратегування, управління персоналом та фінанси/проєкти/ресурси [1-3].

Для Білоцерківського національного аграрного університету (БНАУ) участь у програмі відкриває нові можливості для інституційного розвитку та посилення конкурентоспроможності.

Перш за все ідентичність та ціннісні орієнтири університету. Основний фокус уваги було зорієнтовано на створення профілю університету, який відображає місію, цінності та унікальні характеристики закладу. Для БНАУ це дозволяє зміцнити позиціонування як освітньо-дослідницького університету прогромадського спрямування.

Таблиця 1 – **Профіль університету (БНАУ)**

Компонент	Характеристика БНАУ
Місія	Підготовка фахівців й створення знань для сталого розвитку аграрної сфери
Цінності	Академічна доброчесність, інноваційність, служіння громаді
Унікальність	Навчально-виробничий центр, міжнародні партнерства, культурно-історична спадщина
Ролі	Державі – кадровий ресурс; Галузі – інноваційні технології; Регіону – рушій розвитку; Громаді – простір співпраці; Студентам – індивідуальні освітні траєкторії

По-друге, стратегічне управління в умовах невизначеності передбачало визначення для БНАУ актуальних векторів: інтеграція стратегічних цілей із завданнями відновлення аграрного сектору; моніторинг діяльності закладу з урахуванням фінансових й нефінансових показників [4]; управління ризиками шляхом формування матриць ризиків й використання цифрових підходів [5]. Такий підхід може слугувати основою для оновлення стратегії БНАУ на 2025–2030 рр.

По-третє взаємодія БНАУ з роботодавцями та бізнесом демонструє важливість партнерства, а саме: поступовий розвиток дуальної освіти, переформатування системи практик й стажувань, а також активне залучення роботодавців до створення освітніх програм.

Таблиця 2 – **Форми співпраці БНАУ й бізнесу**

Форма	Приклад реалізації в БНАУ
Дуальна освіта	Партнерство з агрохолдингами Київщини, стажування у фермерських господарствах
Центри кар'єри	Співпраця з міськими службами зайнятості та радами роботодавців
Спільні дослідження	Проєкти з агробізнесом щодо інноваційних технологій вирощування с.-г. культур
Благодійні та грантові програми	Стипендії від бізнесу, розвиток інфраструктури через цільові інвестиції

По-четверте, щодо розвитку науки, інновацій та комерціалізації, то для Білоцерківського НАУ перспективними є: розвиток прикладних досліджень у рослинництві, ветеринарії й біотехнологіях; створення наукових парків для впровадження інновацій; участь у грантових програмах Horizon Europe, Erasmus+ [6].

По-п'яте в управлінні персоналом БНАУ робить акценти на: формування кар'єрної екосистеми (наставництво, індивідуальні плани розвитку) [7]; системи мотивації та профілактики професійного вигорання; оцінювання персоналу через компетентнісні моделі та рейтингування; формування культури інклюзії, підтримки добробуту та рівного доступу до академічних можливостей [8].

По-шосте: фінансова стійкість й автономія. Фінансова стійкість університету базується на диверсифікації ресурсів. Саме тому для БНАУ актуально: залучення коштів через

міжнародні гранти й цільові бізнес-партнерства; впровадження практик комерціалізації досліджень як додаткового джерела доходу; цифровізація фінансового управління, застосування інформаційних панелей для контролю ресурсів.

Таким чином, Білоцерківський НАУ має всі передумови для того, щоб стати університетом нового покоління – відкритим, інноваційним й відповідальним перед суспільством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/training-programme-for-academic-managers?fbclid=IwQ0xDSwLHXTBleHRuA2FlbQIxMQABHqADdnvPOh5i2u-6MH2ZK2pLxlk63gWrqHQ66li8JzbykdCMlE0YPXwQg9yP_aem_voGnRBx2V1UzMick-KBmoQ
2. https://mon.gov.ua/news/oholoshennia-dlia-zakladiv-vyshchoi-osvity-ukrainy?v=67b8851765319
3. Mintzberg H. *The Rise and Fall of Strategic Planning: Reconceiving Roles for Planning, Plans, Planners*. New York: Free Press, 1994.
4. Kaplan R. S., Norton D. P. *The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action*. Boston: Harvard Business School Press, 1996.
5. European University Association (EUA). *University Autonomy in Europe III. The Scorecard 2017*. Brussels: EUA, 2017.
6. OECD. *Making Open Science a Reality*. OECD Science, Technology and Industry Policy Papers, No. 25, 2015. doi:10.1787/5jrs2f963zs1-en.
7. Altbach P. G., Reisberg L., Rumbley L. E. *Trends in Global Higher Education: Tracking an Academic Revolution*. UNESCO, 2009.
8. Morley L. *Gender Equity in Commonwealth Higher Education*. London: Institute of Education, University of London, 2010.

УДК 378:37.014.5

КОВАЛЬЧУК І.В., канд. юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
kovalchuk.inn@gmail.com

ОСВІТНЯ ЕКОСИСТЕМА МАЙБУТНЬОГО: ІНТЕГРАЦІЯ НАУКИ, ОСВІТИ ТА СУСПІЛЬНОГО ВПЛИВУ (НА ПРИКЛАДІ БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

У доповіді розглядається досвід Білоцерківського НАУ як приклад формування сучасної освітньої екосистеми, що поєднує наукові дослідження, інноваційну підготовку фахівців та активний суспільний вплив. Досвід БНАУ демонструє, що університет може виступати ключовим агентом регіонального розвитку, впливаючи на суспільні процеси та відповідаючи на виклики воєнного часу й післявоєнного відновлення України.

Ключові слова: Білоцерківський національний аграрний університет; третя місія університету; освітня екосистема; розвиток особистості; регіональний розвиток; інноваційні практики.

KOVALCHUK I.V., PhD in Law
Bila Tserkva national agrarian university
kovalchuk.inn@gmail.com

EDUCATIONAL ECOSYSTEM OF THE FUTURE: INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIAL IMPACT (A CASE STUDY OF BILA TSERKVA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY)

The report highlights the experience of Bila Tserkva National Agrarian University as an example of building a modern educational ecosystem that integrates scientific research, innovative professional training, and active societal engagement. The university's practices demonstrate that a higher education institution can serve as a key agent of regional development, influencing social processes and responding to the challenges of wartime and Ukraine's post-war recovery.

Keywords: Bila Tserkva National Agrarian University; third mission of the university; educational ecosystem; personal development; regional development; innovative practices.